

Les 5: vluchtelingencrisis in Europa

Doelen

1. Komen tot kritisch kijken naar **bronnen**.
2. Komen tot **inhoudelijke verdieping**: laten ervaren dat de complexiteit van de thematiek groter is dan studenten doorgaans denken.
3. Oefenen op het voeren van een **discussie**.

Beginsituatie

Studenten brengen een item mee over de 'vluchtelingencrisis in Europa'. Ze werden gevraagd zich als voorbereiding inhoudelijk te verdiepen a.d.h.v. de vraagwijzer en via het raadplegen van extra bronnen.

Lesverloop

1. Studenten meteen in de groepjes laten zitten.
2. Klassikaal opdracht geven:
 - Delen van bronnen: aan groepsgenoten meedelen welke bron je meebracht en welke informatie je daaruit kan halen.
 - Samen tot een zo volledig mogelijk beeld komen van de vluchtelingencrisis in Europa. Ze kunnen eventueel nog extra bronnen opzoeken.
3. Opdracht wordt uitgevoerd in de groepjes.
4. Klassikaal: opdracht geven tot kijken naar bronnen a.d.h.v. deel A van vraagwijzer (*Aanvang: bronnen* - ook bij dit document als bijlage – projecteren?) → **doel 1** (komen tot kritisch kijken naar bronnen)
5. Groepjes kijken naar bronnen.
6. Nog even klassikaal samenvatten wat belangrijke aandachtspunten zijn bij bronnen.
7. Klassikaal: *Met wat je nu weet uit de bronnen, weet je daarmee genoeg?* Confronteren met wat ze zouden moeten weten a.d.h.v. delen B, C en D van de vraagwijzer (projecteren ?) → **doel 2** (Komen tot inhoudelijke verdieping: laten ervaren dat de complexiteit van de thematiek groter is dan studenten doorgaans denken)
8. Groepjes proberen delen B, C, D zo goed mogelijk te beantwoorden
9. Als test en/of als extra: inhoudelijke vragen geven, zie onder
10. Met wat we nu allemaal weten → tijd voor **discussie (= doel 3)**. Mogelijke methodiek: binnen- en buitenkring. In de gewone, bestaande groepen worden 2 personen in de kring gevraagd. De andere groepsleden zijn supporter en bevinden zich achter de 2 personen. Indien nodig fluisteren zij nog goede argumenten, informatie, ... in. Wij nemen als lector de spreekrol waar en modereren het gesprek. Mogelijke vragen hierbij:
 - Wat denk je daarvan?
 - Waar baseer je je op om dat te zeggen?
 - Was het waar wat de andere zei? Hoe weet je dat dat waar is? => Bronnen => metaniveau?
 - Idee: elke groep de rol van een van de betrokkenen geven. Op die manier moeten ze zich verplaatsen in dat perspectief (vluchteling, partij, Europa, ...)
11. Reflectie om af te sluiten:
 - Wat is je opgevallen in de discussie?
 - Waar wist je geen antwoord op?

Inhoudelijke vragen:

- Waarom vluchten mensen? Mensen hebben een reden om te vluchten. Wat zijn die redenen? Hoe is de situatie veroorzaakt dat mensen zich genoodzaakt zien om te vluchten?
- Hoe verloopt het parcours van een vluchteling? Wandelen die vluchtelingen dat hele stuk? Liften ze onderweg? Moeten ze betalen voor hun vervoer?
- Hoe betaal je smokkelaars? Waar haal je dat geld? Ben je zeker dat je waar voor je geld krijgt?
- Hoe doe je dat praktisch, zo met kinderen vluchten?
- Is België/Europa vol? Hoe bepaal je dat?
- Wat is het Europese standpunt i.v.m. vluchtelingen? Is er een verschil tussen wat "Europa" zegt en doet? Wat is Europa in deze context?
- Wat is UNHCR?
- Wat is Frontex? Hoe is Frontex georganiseerd?
- Wat is het Schengen-akkoord?
- Wat heeft de uitspraak "Wir schaffen das" met dit alles te maken?
- Wat zijn de perspectieven van: vluchtelingen (verschillende groepen: meisjes, vrouwen, mannen, minderjarigen, gezinnen, alleenstaanden...), inwoners van Europa, hulpverleners, beleidsmakers, media, ...
- Over hoeveel mensen spreken we eigenlijk die vluchten? En waar zijn die mensen dan allemaal? Zitten die in dat land zelf? Een buurland? In Europa?
- Wat als vluchtelingen een politiek wapen worden? (Erdogan, Loekasjenko,...) Waarom doen ze dat? Hoe werkt dat?
- Wat is het grotere plaatje? Waarom geraakt dit niet opgelost? Hoe komt het dat er vluchtelingen blijven? Wat is het systemische? Treft de plaatsen waar veel geld is een zekere schuld dat het niet opgelost geraakt?
- Zie jij een parallel in fictie die je gelezen hebt (hunger games hahaha!, the maze, ...)?
- Als jij alles kon veranderen hoe zou jij het dan oplossen? Welke mensen zouden wat moeten doen? Waarop baseer jij je om dat te zeggen?
- Welke organisaties houden zich bezig met vluchtelingen? (officiële en andere social profit) hoe zijn die gestructureerd? Waar werken ze? Waarom werken ze daar?
- Wat is het Europese beleid rond vluchtelingen? Klopt het wat ze zeggen en wat ze doen? Strookt dat met de mensenrechten?
- Heeft Europa een historische verantwoordelijkheid? Hoe ziet die er dan uit? Wat is een historische verantwoordelijkheid?

Meer persoonlijk:

- Wanneer zou jij vluchten? Naar waar zou jij vluchten? Waarom?
- Ken je een vluchteling? Heb je ermee gesproken? Wat sprak er je aan in dat verhaal? Wat vond je verschrikkelijk in dat verhaal?
- Welke 15-jarige uit je buurt ken je die zo'n tocht van een onbegeleide minderjarige vluchteling tot een goed einde zou kunnen brengen?

Reflectie achteraf:

- Wat is je opgevallen in de discussie?
- Hoe vertaal je dat in een actie?
- Waar wist je geen antwoord op?